

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Obdo/20/2021
Identifikačné číslo spisu:	7112206420
Dátum vydania rozhodnutia:	23.11.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Katarína Pramuková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:7112206420.5

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Kataríny Pramukovej a členiek senátu Mgr. Sone Pekarčíkovej a JUDr. Gabriely Mederovej, v spore žalobcu: Bazcom, a.s., so sídlom Opletalova 1015/55, Praha 1 - Nové Město, Česká republika, IČO: 273 97 050, právne zastúpeného BBH advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom Suché Mýto 1, Bratislava - Nové mesto, IČO: 36 713 066, proti žalovanému: L. B., nar. XX. W. XXXX, trvale bytom Z., právne zastúpený GOREJ Legal, s.r.o., advokátska kancelária, so sídlom Krmanova 14, Košice, IČO: 47 231 939, v konaní o námietkach proti zmenkovému platobnému rozkazu, Okresného súdu Košice I z 15. mája 2012, č. k. 27Zm/5/2012-19, vedenom na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 31 CbZm 1/2013 a o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo dňa 24. septembra 2020, č. k. 3CoZm/3/2020-1441, takto

rozhodol:

I. Dovolanie o d m i e t a .

II. P r i z n á v a žalobcovi voči žalovanému n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Košice I (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom zo dňa 4. júna 2018, č. k. 31CbZm/1/2013-1209 rozhodol tak, že ponechal v platnosti zmenkový platobný rozkaz Okresného súdu Košice I z 15. mája 2012, č. k. 27Zm/5/2012-19 a zároveň vyslovil, že o náhrade trov námietkového konania bude rozhodnuté samostatným uznesením.

2. V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie, po tom čo ustálil skutkový stav (body 20. - 38. rozsudku súdu prvej inštancie), uviedol, že vykonaným dokazovaním bolo nepochybne preukázané, že námietky žalovaného vznesené proti zmenkovému platobnému rozkazu, nie sú dôvodné.

3. K námietke neplatnosti neplatnosť zmenky pre jej neurčitosť, nakoľko žalobcom predložená zmenka je vystavená tak na rad žalobcu, ako aj nie na jeho rad, súd prvej inštancie uviedol: Zmenka je zákonným cenným papierom, vystaveným na rad, pokiaľ nie je opatrená rekta doložkou. Je však vylúčené, aby bola vystavená na rad a zároveň nie na rad. Zo zmenky vystavenej odporcom v Košiciach 17. júna 2004 nepochybne vyplýva, že žalovaný za túto zmenku zaplatí žalobcovi 22. decembra 2010 bez protestu

sumu 10 000 000,- SKK. Zmenka obsahuje „Rekta doložku“ - len a len pre žalobcu. Zmenka je podpísaná vystaviteľom zmenky. Odvolací súd sa nestotožnil s právnym záverom súdu prvého stupňa, ktorý dospel k záveru, že zmenka je neplatná. S poukazom na obsah danej zmenky na právny názor odvolacieho súdu vyslovený v uznesení z 25. augusta 2017, ktorým je prvostupňový súd viazaný - námietka žalovaného týkajúca sa neplatnosti zmenky pre jej neurčitosť, nakoľko žalobcom predložená zmenka je vystavená tak na rad žalobcu ako aj nie na rad žalobcu - nebola preukázaná - z uvedených dôvodov zmenka nie je neplatná.

4. K námietke neplatnosti zmenky z dôvodu porušenia pravidiel pre doplnenie blankozmenky podľa Dohody o splatnosti zmenky uzatvorenej medzi žalobcom a žalovaným 17. júna 2004 súd prvej inštancie uviedol: Z Dohody o splatnosti zmenky z 17. júna 2004 nepochybne vyplýva, že ju uzatvorili žalovaný so žalobcom. Žalovaný bol v postavení vystaviteľa zmenky (dlžník) a žalobca v postavení remitenta (veriteľ). Z čl. II cit. dohody vyplýva, že sa žalobca so žalovaným dohodli, že je žalobca oprávnený doplniť dátum splatnosti zmenky, ktorý sa vzájomnou dohodou stanovil na dobu šiestich mesiacov odo dňa, kedy bude vymazané záložné právo zriadené na LV č. XXXXX na nehnuteľnosti - športová hala č. XXXX, v k. ú. N.. Na uvedenej dohode sú podpisy žalobcu a žalovaného, pričom podpis žalovaného je aj úradne osvedčený. Zo zmenky vystavenej odporcom v Košiciach 17. júna 2004 nepochybne vyplýva doplnenie splatnosti dátumom 22. decembra 2010. Z Oznámenia katastrálneho úradu v Košiciach z 25. mája 2011 nepochybne vyplýva informácia, že záložné právo V 1247/1993 zapísané na liste vlastníctva č. XXXXX, katastrálne územie V, bolo 22. júna 2010 zápisom záznamovej listiny Z 2434/2010 (rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Obo/39/2008 v spojení s rozhodnutím č. k. 16Cb/372/98-262) vymazané.

5. K tvrdeniu žalovaného, že na LV č. XXXXX nebola zapísaná žiadna nehnuteľnosť so súpisným číslom č. XXXX - súd prvej inštancie uviedol, že z Rozhodnutia o zmene súpisného a orientačného čísla z 26. apríla 2007, číslo 696/2007 Org. Ju, vydaného Mestskou časťou N. nepochybne vyplýva, že sa mení stavba - športová hala, postavená v W. na parcele č. 501/23, k. ú. N., z ul. F. so súpisným číslom 2382 na ul. B. so súpisným číslom 3004. Podľa výpisu z LV č. XXXXX z 23. apríla 2007 vlastníkom nehnuteľnosti je Športový klub CASSOSPORT Košice.

6. K tvrdeniu žalovaného, že žalobca ako údaj - dátum splatnosti uviedol 22. december 2010, čím porušil predmetné dojednanie, pretože ako dátum splatnosti bol oprávnený doplniť dátum v rozmedzí od 22. júna 2010 do 21. decembra 2010, keďže si zmluvné strany dohodli ako dátum splatnosti deň počas doby šiestich mesiacov, nie deň uplynutia lehoty šiestich mesiacov súd prvej inštancie uviedol, že v prípade, ak by žalobca vyplnil neskorší dátum ako mu to ukladala Dohoda, nemala by táto skutočnosť sama o sebe za následok neexistenciu práva žalobcu požadovať po žalovanom zmenkové plnenie. Neplatnosť zmenky by to nespôsobila. V takom prípade doplnením dátumu po tejto dobe vznikne síce platná zmenka, ale blankopodpisovateľ môže uplatniť námietku, že zmenka bola vyplnená v rozpore s dohodou. S poukazom na ust. § 10 zákona č. 191/1950 Zb. Zákon zmenkový a šekový (ďalej len „ZZaŠ“), ak nebola zmenka, ktorá bola pri vydaní neúplná, vyplnená tak, ako bolo dojednané, nemožno namietat majiteľovi zmenky, že tieto dojednania neboli dodržané, okrem ak majiteľ nadobudol zmenku zlomyseľne alebo sa pri nadobúdaní zmenky prevínil hrubou neobstaranosťou. Je preto treba skúmať, či v danom prípade ide o podvyplnenie blankozmenky v údají splatnosti a zároveň, či žalobca týmto nezmaril dlžníkovi prípadnú námietku premĺčania (NS ČR sp. zn. 29Cdo/5260/2007). Podvyplnením blankozmenky sa rozumie taká situácia, ak je vyplňovacie právo porušené tak, že jeho porušenie je možné posúdiť ako v prospech dlžníka, ako akýsi odklad splatnosti, teda nevyužitie práva majiteľa zmenky požadovať plnenie skôr. V danom prípade má súd nepochybne za to, že vyplnenie dátumu splatnosti o jeden deň neskôr - ako tvrdí žalovaný - nespôsobilo žalovanému ani prípadné zmarenie námietky premĺčania.

7. K námietke neexistencie zákonom dovolenej kauzy, ktorá navyše aj tak zanikla, súd prvej inštancie uviedol: V námietkach žalovaného žalovaný tvrdil, že žalobcom predložená zmenka bola vystavená za účelom zabezpečenia vyplatenia „odplaty“ žalobcovi zo strany žalovaného, ako protiprávne plnenie za to, že žalovaný v mene darcu - OZ Športový klub CASSOSPORT Košice ... vtedy iný názov ... uzatvoril so

žalovaným ako obdarovaným dve Darovacie zmluvy z 15. júna 2004 (podpis žalobcu bol úradne osvedčený dňa 17. júna 2004 spoločne s podpisom žalovaného na zmenke, a to u tej istej notárky), ktorých predmetom bol bezodplatný prevod vlastníckeho práva k hnutelným a nehnuteľným veciam vo vlastníctve športový klub CASSOSPORT Košice na žalovaného. Kauza zmenky sa teda vzťahuje na protizákonné konanie žalobcu a bol ňou v skutočnosti zastretý odplatný právny úkon, ktorého predmetom bol prevod vlastníckeho práva k hnutelným a nehnuteľným veciam vo vlastníctve Športového klubu CASSOSPORT Košice. Titulom zastretého právneho úkonu mala byť ODPLATA za prevod týchto hnutelných a nehnuteľných vecí - kúpna cena prislúchať Športovému klubu CASSOSPORT Košice nie žalobcovi, ktorý nebol vlastníkom týchto vecí. Touto kauzou je teda krytý neplatný záväzok žalovaného. Bezprávná zmenka kryjúca protizákonnú kauzu, teda nemôže zakladať povinnosť akéhokoľvek dlžníka na zmenke uvedeného. Zároveň však žalovaný uviedol, že namieta, že zmenková suma bola žalobcovi vyplatená v júni 2004. Žalobca pritom žalovanému tvrdil, že zmenku predloženú v tomto konaní zničil. V danom prípade súd prvej inštancie poukázal na rozpor tvrdení žalovaného. Žalovaný na jednej strane tvrdí, že zmenka nemala zákonom dovolenú kauzu a následne na druhej strane tvrdí, že na zmenku bolo platené.

8. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že zmenka predstavuje formálnu abstraktnú obligáciu v hmotnom substráte. Z nespornej a abstraktnej povahy zmenky plynie, že k jej platnej existencii nie je nutný žiadny iný vzťah, alebo kauza, než táto zmenka. Zmenka je teda dokonalý cenný papier, čo znamená, že práva a povinnosti zo zmenkových vzťahov sú definované práve a len touto listinou a zápsmi v zmenkovej listine uvedenými. Zmenka je však taktiež považovaná za nesporný zmenkový záväzok, pretože zmenka sama o sebe je jediným a celkom postačujúcim dôvodom na platenie. Inými slovami povedané, zmenka predstavuje formálnu abstraktnú obligáciu v hmotnom substráte. Z nespornej a abstraktnej povahy zmenky plynie, že k jej existencii nie je nutný žiadny iný vzťah, alebo kauza, než táto zmenka. Teda kto sa ako zmenečný dlžník na zmenku podpíše, je zmenečne zaviazaný i vtedy, ak aj nie je medzi ním a majiteľom zmenky žiaden iný záväzkový vzťah. Je preto na žalovanom uniesť dôkazné bremeno preukázania kauzálnych námietok.

9. Z Darovacej zmluvy z 15. júna 2004 uzatvorenej BASKETBALOVÝM KLUBOM TECHNICKÁ UNIVERZITA KOŠICE, zast. Ing. B. Z., ako darujúcim a žalovaným ako obdarovaným, s úradne osvedčeným podpisom Ing. B. Z. zo 17. júna 2004 vyplýva, že darujúci daruje žalovanému hnutelné veci špecifikované v článku I tejto zmluvy a obdarovaný tieto veci do daru prijíma. Z Darovacej zmluvy z 15. júna 2004 uzatvorenej BASKETBALOVÝM KLUBOM TECHNICKÁ UNIVERZITA KOŠICE, zast. Ing. B. Z., ako darujúcim a žalovaným ako obdarovaným s úradne osvedčeným podpisom Ing. B. Z. zo 17. júna 2004 vyplýva, že darujúci daruje žalovanému nehnuteľnosti vo výlučnom vlastníctve darujúceho zapísané na LV č. XXXXX, k. ú. N., obec N., a to športovej haly s. č. XXXX, postavených na parcelách č. 501/23, 501/36, 501/38 (pozemky nie sú predmetom daru) a obdarovaný tieto nehnuteľnosti do daru prijíma. S poukazom na obsah zmenky, charakter zmenky uvedený vyššie a obsah žalovaným predložených darovacích zmlúv (čl. 36 až 40 spisu), súd prvej inštancie nemal nepochybne za preukázané, že tieto zmluvy vecne súvisia s kauzou zmenky tak, ako to uvádza žalovaný. S poukazom na ust. § 17 ZZaŠ nie je žalovaným ani preukázané, že majiteľ pri nadobúdaní zmenky konal vedomo na škodu dlžníka. Dokonca sám žalovaný tvrdí že za zmenku žalovanému zaplatil.

10. K námietke žalovaného, že zmenkový peniaz bol v celom rozsahu vyplatený v júni 2004 súd prvej inštancie uviedol, že toto tvrdenie žalovaného nebolo v tomto konaní žalovaným preukázané a je v hrubom rozpore s predloženou zmenkou. V konaní bolo nepochybne preukázané, že k využitiu vyplňovacieho práva došlo až v roku 2010, kedy vznikla samotná zmenková obligácia, ktorá mala byť následne uhradená. V konaní nebolo žalovaným ani preukázané, žeby žalobca prijal zmenkový peniaz alebo plnenie na zmenku.

11. K námietke žalovaného poukazujúcej na skutočnosť, že do dňa doručenia zmenkového platobného rozkazu nebol žalobcom vyzvaný na platenie a zároveň, že mu nebola zmenka predložená na platenie, čo by malo vplyv na žalobcom uplatnené príslušenstvo, súd prvej inštancie uviedol: Toto tvrdenie žalovaného malo byť žalovaným preukázané. V konaní však žalovaný nepredložil taký dôkaz, ktorý by

toto tvrdenie preukazoval. Naopak, z Predžalobnej výzvy na plnenie z 26. augusta 2011 adresovanej žalovanému, z Podacieho lístka a z fotokópie doručenky do vlastných rúk, vyplýva doručenie predžalobnej výzvy nepochybne vyplýva, žalovaný bol mnohonásobne vyzývaný žalobcom k plateniu zmenkovej sumy.

12. K žalovaným vznesenej námietke započítania voči uplatnenej zmenkovej pohľadávke v celom rozsahu súd prvej inštancie uviedol: Účelom námietkového konania je zistiť, či zmenkový platobný rozkaz bol vydaný oprávnene (a teda ho ponechať v platnosti), alebo nie (teda ho zrušiť). Správnosť vydania zmenkového platobného rozkazu je preto nutné posudzovať podľa stavu, ktorý tu bol v okamžiku jeho vydania. V danom prípade žalovaný až v podaných námietkach prejavil vôľu smerujúcu k započítaniu pohľadávok. Jeho procesná obrana pre vyššie uvedené preto nie je dôvodná. Z uvedeného dôvodu aj táto námietka nie je dôvodná.

13. Pre úplnosť súd prvej inštancie poznamenal, že v danom prípade rozhodol vo veci samej napriek skutočnosti, že uznesenie tunajšieho súdu, ktorým návrh na prerušenie konania zamietol, nenadobudol právoplatnosť, keď v priebehu konania bola žalobcom predložená Zmluva o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti z 25. októbra 2007 podpísaná žalobcom ako veriteľom a Športovým klubom CASSOSPORT Košice, zast. žalovaným ako záložným dlžníkom (úradne osvedčený podpis 29. októbra 2007). Z čl. III tejto zmluvy vyplýva, že záložné právo touto zmluvou zriadené slúži k zabezpečeniu pohľadávky záložného veriteľa voči záložnému dlžníkovi titulom zmenky vystavenej 25. júna 2004, splatnej 31. marca 2007, ktorá tvorí prílohu tejto zmluvy. Zo Zmenky vystavenej Športovým klubom CASSOSPORT Košice 25. júna 2004 vyplýva povinnosť zaplatiť žalobcovi zmenkový peniaz 3 000 000,- eur v lehote splatnosti 31. marca 2006. Žalovaný v konaní predložil Zmenku na čl. 134 spisu, z ktorej vyplýva, že zmenka bola vystavená Športovým klubom CASSOSPORT Košice 25. júna 2004 a tiež vyplýva povinnosť zaplatiť žalobcovi zmenkový peniaz 3 000 000,- eur. Splatosť zmenky 31. marca 2006 bola preškrtnutá a nahradená dátumom 31. december 2009. Z Notárskej zápisnice N 142/2011, Nz 35341/2011, NCRI 36192/2011, spisanej tam uvedeným notárom 26. septembra 2011 vyplýva iba osvedčenie, že L. B. dňa 26. septembra 2011 notárovi predložil listinu: originál zmenky spisanej v slovenskom jazyku. Ďalej je v nej okrem iného uvedené: Výstaviť zmenky Športový Klub CASSOSPORT Košice, L. B. prezident ŠK, vlastnoručný podpis, „Bez protestu“ 25. júna 2004, suma 3 000 000,- eur, splatnosť 31. marca 2006 je škrtnutá a nová splatnosť je 31. december 2009, za túto zmenku zaplatím Ing. B. S. Na rube zmenky je uvedené: Za mňa na rad L. B. V Košiciach dňa 26. septembra 2008, Ing. B. Z. a jeho vlastnoručný podpis. Fotokópia tejto zmenky je neoddeliteľnou súčasťou tejto notárskej zápisnice. S poukazom na obsah danej zmenky predloženej žalovaným mal súd prvej inštancie nepochybne za to, že prolongácia zmenky nebola urobená riadne a v súlade so zákonom, nakoľko prolongácia zmenky (keď sa odkladá splatnosť zmenky) nesmie byť prevedená prepísaním pôvodného údajov splatnosti zmenky. Prolongačné prehlásenie musí mať podobu výslovného prehlásenia o zmene splatnosti. Táto zmenka však toto prolongačné prehlásenie - výslovné prehlásenie o zmene splatnosti neobsahuje. Z danej notárskej zápisnice vyplýva iba osvedčenie predloženia originálu tejto zmenky s jej obsahom v notárskej zápisnici špecifikovaným.

14. Na základe vyššie uvedeného mal súd prvej inštancie nepochybne preukázanú nedôvodnosť námietok, preto upustil od vykonania ďalších - účastníkmi konania navrhnutých - dôkazov. Vo vzťahu k dôkazom preukazujúcim oneskorene podané námietky súd prvej inštancie uviedol, že tieto dôkazy nie je potrebné hodnotiť práve s poukazom na koncentračnú zásadu námietkového konania.

15. O odvolaní žalovaného (č. l. 1241 - 1244) rozhodol Krajský súd v Košiciach (ďalej aj „krajský súd“ alebo „odvolací súd“), ktorý rozsudkom z 24. septembra 2020, č. k. 3CoZm/3/2020-1441, po tom čo jeho skorší rozsudok z 30. mája 2019, č. k. 2CoZm/1/2019-1344 bol zrušený uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27. mája 2020, č. k. 3Obo/89/2019-1420, rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a priznal žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

16. Odvolací súd v odôvodnení svojho rozsudku úvodom uviedol (bod 47. napadnutého rozsudku), že

preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie, ako aj konanie, ktoré jeho vydaniu predchádzalo a zistil, že súd prvej inštancie, na základe vykonaného dokazovania dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec správne právne posúdil.

17. Na zdôraznenie správnosti rozsudku súdu prvej inštancie k jednotlivým námietkam žalovaného uviedol:

17.1. „Neplatnosť zmenky“ (body 49. - 51. napadnutého rozsudku) - Z obsahu vlastnej zmenky vyplýva, že na zmenke je uvedená RECTA DOLOŽKA LEN a LEN pre Ing. B. Z., r. č. XXXXXX/XXXX.. Predložená zmenka neobsahuje žiadne konkurujúce si doložky, ale „recta doložku len a len na rad“. Pri výklade zmenkových prehlásení platí princíp preferencie výkladu, ktorý nevedie k neplatnosti zmenky, a preto je potrebné voľiť výklad platnosti zmenky pred jej neplatnosťou. Aj zo samotného uznesenia Najvyššieho súdu SR z 27. mája 2020 sp. zn. 3 Obdo 89/2019 nevyplyva, že sa jedná o zmenku neplatnú ako sa to snaží prezentovať žalovaný. Horeuvedenú zmenku je preto potrebné považovať za platnú rektazmenku.

17.2. Námietka žalovaného o porušení dohody pri splatnosti zmenky (bod 52. napadnutého rozsudku) - Pre okamih vzniku záväzku zmenkového dlžníka/vystaviteľa vlastnej zmenky, akceptanta cudzej zmenky, resp. avalistu, zo zmenky pôvodne vystavenej ako blankozmenka, je irelevantný okamih (dátum doplnenia chýbajúcich údajov do blankozmenky, prípadne dátum splatnosti zmenkovej sumy. Dlžník, ktorý sa podpísal na blankozmenku pred doplnením posledného chýbajúceho údaje, sa stáva vyplnením zmenky zmenkovým dlžníkom s účinkami „ex tunc“ odo dňa vystavenia blankozmenky (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 22. októbra 2019, sp. zn. 3Obdo/65/2019).

17.3. K námietke žalovaného o zaplatení zmenky (body 53. - 54. napadnutého rozsudku) - Právny nástupca žalovaného na pojednávaní uviedol, že žalovaný zmenku zaplatil, ale o jej zaplatení nemá žiadny dôkaz. Právny zástupca žalobcu uviedol, že tvrdenia právneho zástupcu žalovaného o zaplatení zmenky nie sú pravdivé, pretože žalovaný zmenku nezaplatil. Žalovaný v konaní neunesol dôkazné bremeno o zaplatení zmenky.

17.4. Námietka neexistencie zákonom dovolenej kauzy (body 55. - 58. napadnutého rozsudku). Kauzálné námietky vzniesol žalovaný v námietkach proti zmenkovému platobnému rozkazu, keď tvrdil, že zmenkovú sumu žalobcovi uhradil a zároveň, že zmenka zabezpečovala kauzálny záväzok, ktorý považoval za neplatný. Existenciu kauzálneho vzťahu tvrdil v spore ako prvý žalovaný a teda dôkazné bremeno nesie dlžník - žalovaný. Majiteľ zmenky nemusí pri jej predložení k plateniu ani pri prípadnom vymáhaní plnenia nič nepreukazovať. Relevantnou kauzálnou námietkou môže byť len námietka, že zmenka zaistovala určitú kauzálnu pohľadávku. Žalovaný v konaní poukazoval len všeobecne na kauzálné námietky, ktoré nenapĺňovali požiadavku vymedzenia určitej kauzálnej námietky. Žalovaný v konaní pre súdom nepredložil žiadne dôkazy o tom, že v konaní predložená zmenka zabezpečuje ním označený kauzálny vzťah.

17.5. Námietka započítania (body 59. - 61. napadnutého rozsudku) - Na uvedenú námietku nebolo možné prihliadnuť, lebo žalovaný sa zaviazal, že zmenkovú sumu zaplatí a žiadne iné výhrady neuviedol. V zmenkovom konaní preto nemôže namietat' vzájomnú pohľadávku a žiadať o jej kompenzáciu, lebo týmto by bol účel zmenkového konania zmarený (rozsudok Najvyššieho súdu SR zo 17. februára 1994, sp. zn. 3Obo/265/1993). V spise je založená výzva z 26. augusta 2011 na zaplatenie horeuvedenej zmenky adresovaná žalovanému.

18. Odvolací súd uzavrel (body 63. - 66. napadnutého rozsudku), že z horeuvedeného skutkového a právneho stavu vyplýva, že žalovaný v konaní nepreukázal ani jedinú zo skutočností tvrdených v námietkach proti zmenkovému platobnému rozkazu, rovnako nepreukázal vplyv námietok na platnosť, resp. neplatnosť prijatého zmenkového záväzku, preto k uvedeným námietkam nebolo možné pri rozhodovaní prihliadnuť. Žalobca prvopisom zmenky svoje zmenkové práva preukázal. Súd vydaním zmenkového platobného rozkazu o jeho návrhu rozhodol. Podaním námietok sa zmenkový platobný rozkaz nezrušil a v ďalšom konaní súd už len skúmal, či je obrana žalovaného vyjadrená v námietkach dôvodná, či žalovaným tvrdené skutočnosti spôsobili úplný alebo čiastočný zánik povinnosti žalovaného poskytnúť žalobcovi plnenie zo zmenky.

19. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie (č. l. 1469 - 1475)

podľa § 420 písm. f/ a § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p. a žiadal, aby dovolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu zmenil tak, že zmenkový platobný rozkaz zruší alternatívne, aby rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Zároveň žiadal priznať nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

20. K prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f/ C. s. p. dovolateľ v zásade namietal nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozsudku. Rozsudok odvolacieho súdu považoval za formalistický a nepreskúmateľný pre nezrozumiteľnosť a nedostatok presvedčivých dôvodov a vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci, čím bolo porušené právo žalovaného na spravodlivý súdny proces, keď v rozpore s ustanovením § 157 ods. 2 O. s. p. (vo vzťahu k rozhodnutiu súdu prvej inštancie) a § 387 ods. 3 C. s. p. (vo vzťahu k rozhodnutiu odvolacieho súdu) tento doposiaľ nedisponuje zrozumiteľným odôvodnením a vysvetlením nižších súdov, akými dôvodmi a úvahami boli vedené, pokiaľ ide o vysporiadanie sa s jeho odvolacími námietkami, ktoré korešpondujú s námietkami voči zmenkovému platobnému rozkazu.

21. Dovolateľ namietal, že súdy neakceptovali námietku proti zmenkovému platobnému rozkazu, v rámci ktorej žalovaný namietal neplatnosť zmenky z dôvodu jej vystavenia na rad aj nie na rad (prvý odvolací dôvod uvedený v článku II. odvolania žalovaného). Súd prvej inštancie v tejto súvislosti vyslovil iba stručný záver (bod 52. odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie), že uvedená námietka nebola preukázaná, a to odkazujúc na právny názor odvolacieho súdu vyslovený v inom rozhodnutí - uznesení odvolacieho súdu z 25. augusta 2017, sp. zn. 2CoZm/15/2017. Odhliadnuc od skutočnosti, že ustanovenie § 157 ods. 2 O. s. p. ani a § 220 ods. 2 C. s. p. neumožňovalo blanketové odôvodnenie a napokon ani v uznesení Krajského súdu v Košiciach z 25. augusta 2017, sp. zn. 2CoZm/15/2017 sa nenachádza relevantná argumentácia, prečo nižšie uvedená námietka žalovaného u nižších súdov neobstála. Odvolací súd bol obdobne stručný (bod 50. odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu), keď uviedol cit.: „Predložená zmenka neobsahuje žiadne konkurujúce si doložky, ale „recta doložku len a len na rad. Pri výklade zmenkových vyhlásení platí princíp preferencie výkladu, ktorý nevedie k neplatnosti zmenky, a preto je potrebné voľiť výklad platnosti zmenky pred jej neplatnosťou“. Citované odôvodnenie odvolacieho súdu, odhliadnuc od jeho stručnosti, je vnútorne rozporné, keď odvolací súd v zmenke predloženej právnym predchodcom žalobcu identifikoval (bez zopakovania dokazovania) recta doložku na rad, čo je oxymoron. Presvedčivosť odôvodnenia odvolacieho súdu ešte väčšmi znížil názor vyjadrený v bode 51. odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu, keď odvolací súd dôvodil záver o platnosti zmenky absenciou opačného názoru v rozhodnutí dovolacieho súdu. Dovolací súd však v odôvodnení rozhodnutia dovolacieho súdu platnosť zmenky vôbec neposudzoval. Poukaz odvolacieho súdu na neexistujúce právne posúdenie dovolacieho súdu je preto zmätočný. Dovolací súd ponechal toto právne posúdenie práve odvolaciemu súdu (bod 12. rozhodnutia dovolacieho súdu). Následne dovolateľ zopakoval svoju právnu argumentáciu v zásade totožne, ako v odvolaní, resp. ako zastával v spore.

22. Dovolateľ ďalej namietal, že súdy neakceptovali ani námietku, v rámci ktorej žalovaný namietal absolútnu neplatnosť kauzy žalobcom predloženej zmenky (odvolací dôvod uvedený v článku III. odvolania žalovaného). Vo vzťahu k posúdeniu kauzálnej námietky, súd prvej inštancie poukázal (bod 54. odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie) na údajný rozpor v tvrdeniach žalovaného, keď žalovaný na jednej strane tvrdil, že zmenka nemala zákonom dovolenú kauzu a taktiež tvrdil, že na zmenku bolo platené. Žalovaný v odvolaní proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie namietal, že v jeho vyššie označených tvrdeniach rozporu niet. Je faktom, že zmenka nemala a nemá zákonom dovolenú kauzu a taktiež je faktom, že žalovaný zaplatil žalobcovi sumu 10 miliónov Slovenských korún. Žiadne ustanovenie žiadneho právneho predpisu (vrátane zákona č. 191/1950 Zb. Zákon zmenkový a šekový) nezakazuje a neobmedzuje žalovaného v kumulatívnom uplatnení oboch takýchto námietok. Pokiaľ ide o argumentáciu súdu prvého stupňa, že z nespornej a abstraktnej povahy zmenky plynie, že k jej platnej existencii nie je nutný žiaden iný vzťah, alebo kauza, žalovaný v odvolaní namietal, že uvedené nemožno vykladať tak, že by žalovanému nepatrili kauzálne námietky, t. j. že by ich nemohol uplatniť a súd nebol povinný sa nimi zaoberať. V spornej veci žalobca, ako aj žalovaný určitým spôsobom vymedzili kauzu zmenky. Žalovaný v rámci svojej kauzálnej námietky uviedol, že žalobcom predložená zmenka bola vystavená za účelom zabezpečenia neplatného záväzku spočívajúceho v „odplate“ v prospech právneho

predchodcu žalobcu zo strany žalovaného ako protiprávne plnenie za to, že právny predchodca žalobcu v mene darcu - občianskeho združenia Športový klub CASSOSPORT Košice (vtedy BASKETBALOVÝ KLUB TECHNICKÁ UNIVERZITA KOŠICE) uzatvoril so žalovaným ako obdarovaným dve Darovacie zmluvy z 15. júna 2004 (podpis právneho predchodcu žalobcu bol úradne osvedčený 17. júna 2004 spoločne s podpisom žalovaného na zmenke, u tej istej notárky), ktorých predmetom bol bezodplatný prevod vlastníckeho práva k hnutelným a nehnuteľným veciam vo vlastníctve Športový klub CASSOSPORT Košice na žalovaného. Kauza zmenky kryla protiprávne konanie právneho predchodcu žalobcu a bol ňou v skutočnosti zastretý odplatný právny úkon, ktorého predmetom bol prevod vlastníckeho práva k hnutelným a nehnuteľným veciam vo vlastníctve Športového klubu CASSOSPORT Košice (vtedy BASKETBALOVÝ KLUB TECHNICKÁ UNIVERZITA KOŠICE). Titulom zastretého právneho úkonu mala byť odplata za prevod hnutelných a nehnuteľných vecí - kúpna cena prislúchať Športovému klubu CASSOSPORT Košice a nie právnenému predchodcovi žalobcu, ktorý nebol vlastníkom týchto vecí. Zmenkou je teda krytý neplatný záväzok žalovaného. Žalovaný v odvolaní trval na tom, že ním predložené darovacie zmluvy sú právne úkony zastierajúce protiprávny úkon, na základe ktorého malo dôjsť k prevodu hnutelného a nehnuteľného majetku športového klubu CASSOSPORT Košice (vtedy BASKETBALOVÝ KLUB TECHNICKÁ UNIVERZITA KOŠICE) na žalovaného. Odplata za prevod tohto majetku mala byť a bola vyplatená právnenému predchodcovi žalobcu napriek tomu, že na zaplatenie tejto sumy nemal právny nárok. Pravdivosť vyššie uvedených tvrdení žalovaného vyplýva z nasledovných skutočností - z totožného miesta a času podpisania zmenky a darovacích zmlúv, ktoré preukazuje bezprostredná časová postupnosť overovacích doložiek na týchto listinách a z ustanovenia článku II. Dohody o splatnosti zmenky zo 17. apríla 2004, ktorá doplnenie dátumu splatnosti zmenky viazala na výmaz záložného práva viaznuceho na nehnuteľnosti, ktorá bola predmetom darovania podľa darovacej zmluvy predloženej žalovaným. Ak by zmenka nekryla protiprávnu odplatu právneho predchodcu žalobcu za darovanie majetku žalovanému, prečo by jej splatnosť bola závislá práve od výmazu záložného práva viaznuceho na nehnuteľnosti, ktorá tvorila predmet darovania? Žiadne iné rozumné vysvetlenie ako to, ktoré poskytuje žalovaný, nejestvuje a žalobca ho po celý čas trvanie sporu nepredložil. Napriek vyššie uvedeným skutočnostiam súd prvej inštancie dospel k záveru, že nemal za preukázané, že darovacie zmluvy vecne súvisia s kauzou zmenky. Žalovaný v odvolaní tiež namietal, že súd prvej inštancie právne nesprávne argumentoval poukazom na ustanovenie § 17 ZZaŠ, v zmysle ktorého cit.: „Kto je žalovaný zo zmenky, nemôže robiť majiteľovi námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo k predošlým majiteľom, okrem ak majiteľ pri nadobúdaní zmenky konal vedome na škodu dlžníka.“ Súd prvého stupňa s poukazom na citované ustanovenie dôvodil, že žalovaný nepreukázal, že žalobca pri nadobúdaní zmenky konal vedome na škodu dlžníka. Uvedené dôkazné bremeno žalovaného však z citovaného ustanovenia nevyplyva, nakoľko predmetné ustanovenie upravuje úplne iný prípad, kedy (i) ide o zmenku indosovateľnú (čo nie je posudzovaný prípad, nakoľko zmenka - odhliadnuc od jej neplatnosti - obsahuje recta doložku) a zároveň (ii) už došlo k jej indosácii (čo tiež nie je posudzovaný prípad). Na rozdiel od vyššie uvedeného rigorózneho prístupu voči žalovanému, súd prvej inštancie (ani odvolací súd) nijakým spôsobom nepodrobili prieskumu žalobcove tvrdenia týkajúce sa ním označených káuz zmenky. Pokiaľ ide o vymedzenie kauzy zmenky zo strany žalobcu, žalovaný v odvolaní namietal, že žalobca od počiatku súdneho konania pri jej vymedzení lavíroval, v čoho dôsledku žalobca označil nie jednu, ale hneď viacero káuz ním predloženej zmenky. Prvý žalobcov opis kauzy na pojednávaní konanom dňa 16. septembra 2013 nekorešponduje s jeho opisom na pojednávaní konanom 29. januára 2018 a už vôbec nie s opisom v podaní žalobcu z 15. mája 2018. Žalobca spočiatku vymedzil kauzu ako zabezpečenie spôsobu hlasovania na zasadnutí MVZ zo strany dovtedajších členov občianskeho združenia, či vzdanie sa ich členstva v občianskom združení. V podaní z 15. mája 2018 už žalobca túto kauzu netvrdil, keď za kauzu označil svoje vzdanie sa členstva v občianskom združení (t. j. nie aj ostatných členov a zabezpečenie spôsobu ich hlasovania), vzápätí tvrdiac ďalšiu kauzu zmenky - poskytnutie všetkej potrebnej súčinnosti smerujúcej k vyriešeniu sporu o záložné právo viaznuce na hale CASSOSPORT. Je zrejmé, že žalobca svoje pôvodné skutkové tvrdenia o kauze modifikoval v priebehu konania v snahe zhojiť nedostatok svojej predchádzajúcej argumentácie, pretože tvrdenia žalobcu zo zápisnice z MVZ občianskeho združenia nevyplyvali. Naopak, bolo preukázané, že na predmetnej schôdzi nehlasovali všetci členovia (ako sa mal žalobca podľa vlastných predchádzajúcich tvrdení zaviazat) a teda sa ani nemohli všetci vzdať členstva v občianskom združení. Odhliadnuc od uvedeného je nutné ako protiprávnu odmietnuť

akúkoľvek ingerenciu žalobcu (v pozícii štatutárneho orgánu podriadeného valnému zhromaždeniu občianskeho združenia a nie naopak) na činnosť valného zhromaždenia, či hlasovanie jeho členov. Pokiaľ ide o žalobcom tvrdené vzdanie sa členstva zo strany žalobcu, žalovaný v odvolaní namieta, že členstvo v občianskom združení nepredstavuje a ani v danom čase nepredstavovalo žiadnu majetkovú hodnotu, s ktorou by žalobca mohol obchodovať v ním naznačenom smere. Členstvo v občianskom združení nie je obchodným podielom, nie je akciou, ani členským podielom v družstve. A už vôbec nie je možné „zobchodovať“ spôsobom, akým to naznačuje žalobca, vzdanie sa členstva v občianskom združení, z ktorého žalovaný nemal žiadny úžitok a nemal žiadny dôvod za neho platiť 10 mil. Sk. Pokiaľ ide o žalobcovu tvrdenie o „všetkej potrebnej súčinnosti pri výmaze záložného práva“, uvádzame, že žiadnu súčinnosť žalovaný od právneho predchodcu žalobcu nepotreboval a o žiadnu žalobcu právneho predchodcu nežiadal. Zdôrazňujeme, že v predmetnom spore o určenie zániku záložného práva nebol účastníkom žalovaný, ale Športový klub CASSOSPORT Košice. Mohlo by tu ísť nanajvýš o kauzu medzi právnym predchodcom žalobcu a Športovým klubom CASSOSPORT Košice, nie medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným. Takto označená kauza preto nie je a nemôže byť krytá predloženou zmenkou. Taktiež uvádzame, že Športový klub CASSOSPORT Košice bol v súdnom konaní riadne právne zastúpený, pomoc právneho predchodcu žalobcu preto nepotreboval. Z porovnania jednotlivých káuz tvrdených sporovými stranami a dôkaznej situácie v konaní uzatvárame, že zatiaľ čo skutočná kauza zmenky tvrdená žalovaným vyplýva z totožného miesta a času podpísania zmenky a darovacích zmlúv, ktoré preukazuje bezprostredná časová postupnosť overovacích doložiek na týchto listinách (všetko uskutočnené 17. júna 2004) a z ustanovenia článku II. Dohody o splatnosti zmenky zo 17. apríla 2004, ktorá doplnenie dátumu splatnosti zmenky viazala na výmaz záložného práva viazneho na nehnuteľnosti, ktorá bola predmetom darovania podľa darovacej zmluvy predloženej žalovaným, naopak medzi kauzami tvrdenými žalobcom a zmenkou žiadny takýto súvis nejestvuje. Odvolací súd sa vyššie uvedenými odvolacími námietkami žalovaného nijak nezaoberal. Uviedol len, avšak bez bližšieho odôvodnenia, že žalovaný v konaní poukazoval len všeobecne na kauzálne námietky, ktoré nenapĺňovali požiadavku vymedzenia určitej kauzálnej námietky (bod 57. odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu) a zároveň, že žalovaný nepredložil žiadne dôkazy, že zmenka zabezpečuje ním označený kauzálny vzťah (bod 58. odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu). Odhliadnuc od stručnosti odôvodnenia, aj v tomto prípade si závery odvolacieho súdu odporujú. Ak žalovaný podľa názoru odvolacieho súdu poukazoval na kauzálne námietky len všeobecne (bod 57. odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu), v takom prípade neobstojí tvrdenie, že žalovaný označil nejaký kauzálny vzťah, ktorý nepreukázal (bod 58. odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu). A naopak, ak žalovaný podľa názoru odvolacieho súdu nepredložil žiadne dôkazy, že zmenka zabezpečuje ním označený kauzálny vzťah (bod 58. odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu), jeho kauzálne námietky nemohli byť len všeobecné (bod 57. odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu).

23. Súdny neakceptovali návrhy žalovaného na vykonanie dôkazov (odvolacia námietka uvedená v článku III. bod 9 odvolania proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie). Napriek skutočnosti, že žalovaný má za to, že uniesol dôkazné bremeno o neplatnosti (ním označenej) kauzy zmenky, nad rámec svojho dôkazného bremena navrhol na pojednávaní konanom dňa 4. júna 2018, za účelom vyvrátenia žalobcom tvrdenej kauzy zmenky, aj výsluch svedkov: Doc. Ing. Y., Prof. V. Z., CSc., Ing. V. O., Mgr. V. L. a Mgr. I. Z. (subjekty, o ktorých žalobca uviedol, že ich presvedčil ako hlasovať a vzdať sa členstva na členskej schôdzi občianskeho združenia Športový klub CASSOSPORT Košice). K uvedenému návrhu súd prvého stupňa len stroho uviedol (bod 58. odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie) cit.: „Na základe vyššie uvedeného súd mal nepochybne preukázanú nedôvodnosť námietok, preto upustil od vykonania ďalších - účastníkmi konania navrhnutých dôkazov“. Odvolací súd sa nevyjadril. Žalovaný sa namietaným postupom nižších súdov ocitol v procesne bezvýhodiskovej situácii, keď nižšie súdy na jednej strane uzavreli, že žalovaný ním tvrdenú (neplatnú) kauzu zmenky nepreukázal, na strane druhej mu ale neumožnili vyvrátiť kauzu zmenky tvrdenú žalobcom a nijakým spôsobom sa nevysporiadali ani s argumentáciou žalovaného o nespôsobilosti žalobcom označených káuz byť skutočnou kauzou zmenky. Odhliadnuc od plurality v žalobcovom vymedzení zmenkovej kauzy a neprípustných zmien v jeho skutkových tvrdeniach v priebehu konania, žiadna zo žalobcom označených káuz nedosiahla taký stupeň konkrétnosti, majetkovej opodstatnenosti a relevantnosti (s ohľadom na subjekty posudzovaného zmenkového záväzku), že by mohla skutočne tvoriť platnú zmenkovú kauzu.

24. Odvolací súd bez vysvetlenia neakceptoval sa ani odvoláciu námietku uvedenú v článku IV. odvolania žalovaného proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie. Žalovaný v odvolaní namietal postup súdu prvej inštancie, ktorý rozhodnutím súdu prvej inštancie rozhodol o jeho námietkach, napriek tomu, že nebolo právoplatne rozhodnuté o jeho návrhu na prerušenie konania podľa § 109 odsek 1 písm. b/ O. s. p. zo dňa 6. februára 2018.

25. Bez akejkoľvek odozvy ostali aj ďalšie námietky žalovaného v jeho podaní zo dňa 16. júla 2020, vznesené v súlade s ustanovením § 366 písm. d/ C. s. p. dodatočne (po doručení rozhodnutia dovolacieho súdu) proti aktívnej vecnej legitimácii „nového“ žalobcu. Hoci dovolací súd uznesením z 27. októbra 2019, sp. zn. 3Obdo/89/2019 pripustil, aby do konania namiesto predchádzajúceho žalobcu Ing. B. Z. vstúpil nový žalobca Bazcom, a.s., uvedené nezakladá prezumpciu existencie aktívnej vecnej legitimácie na strane nového žalobcu a nezbavuje odvolací súd skúmania, či (nový) žalobca je skutočne majiteľom ním uplatneného práva, a to nielen z dôvodov uvedených v odvolaní žalovaného, ale aj z dôvodov spočívajúcich v právnom titule, z ktorého žalobca odvodzuje svoje postavenie majiteľa uplatnenej zmenkovej pohľadávky. V tejto súvislosti dovolateľ poukázal aj na uznesenie Najvyššieho súdu SR z 20. decembra 2011, sp. zn. 6Cdo/42/2011, či uznesenie Najvyššieho súdu SR z 26. novembra 2012, ktoré aj keď boli vydané za právnej úpravy O. s. p., nestratili na aktuálnosti ani za súčasnej úpravy C. s. p. Žalobca za účelom preukázania svojej aktívnej vecnej legitimácie predložil Zmluvu o postúpení pohľadávky uzatvorenej s predchádzajúcim žalobcom - Ing. B. Z. 26. septembra 2019). Dovolateľ citoval § 11 ods. 2 ZZaŠ a § 30 ods. 1 a ods. 3 zákona č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a uzavrel, že zo žalobcom predloženej Zmluvy nevyplýva, že by jej predmetom bol prevod zmenky, titulom ktorej bol vydaný predmetný zmenkový platobný rozkaz. Predmetom žalobcom predloženej Zmluvy je výlučne postúpenie pohľadávky vyplývajúcej zo zmenky, nie však zmenka samotná. Na uvedenom nič nemení ani konštatovanie v odseku 1.3. zmluvy, v ktorom žalobca potvrdzuje faktické prevzatie zmenky. Faktické prevzatie zmenky bez jej platného prevodu nezakladá postavenie žalobcu ako majiteľa zmenky a nezakladá ani aktívnu legitimáciu žalobcu, ktorú navyše relevantne a predpísaným spôsobom nepreukázal. Pre úplnosť dovolateľ uviedol, že pre platný prevod zmenky nepostačovala ústna dohoda strán o tomto prevode, ale prejav vôle musel mať obligatórne písomnú formu a musel mať náležitosti predpísané zákonom. Zmluva predložená žalobcom je neplatná aj z dôvodu, že ňou postupca (predchádzajúci žalobca) postúpil na postupníka (súčasný žalobcu) nejestvujúcu pohľadávku. Ako vyplýva z obsahu Zmluvy, postupca sa ňou zaviazal postúpiť na žalobcu pohľadávku vzniknutú titulom zmenky vo výške istiny 331 939,19 eur. V exekučnom konaní oprávneného Ing. B. Z. proti povinnému L. B., vo veci o vymoženie 331 939,19 eur s prísl., exekučné konanie vedené na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 48Er/946/2015, exekúcia vykonávaná súdnym exekútorom JUDr. Mgr. Andrejom Dembickým pod č. EX 556/2015 (neskôr JUDr. Stachom Chladným pod č. EX 20556/15) na podklade zmenkového platobného rozkazu Okresného súdu Košice I z 15. mája 2012, č. k. 27Zm/5/2012-19 v spojení s rozsudkom Okresného súdu Košice I zo 16. septembra 2013, č. k. 31CbZm/1/2013-365 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Košice I zo 17. marca 2014, č. k. 31CbZm/1/2013-467 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach z 30. januára 2015, č. k. 2CoZm/5/2014-523 v spojení s opravným uznesením Krajského súdu v Košiciach z 30. marca 2015, č. k. 2CoZm/5/2014-557, bola na ťarchu žalovaného vymožená suma 17 775,18 eur, ktorá bola súdnym exekútorom rozvrhnutá nasledovne: (i) pre oprávneného - Ing. B. Z. 13 509,13 eur a (ii) na trovy exekúcie 4 266,05 eur. Ak by pohľadávka postúpená na žalobcu jestvovala (t. j. ak by námietky žalovaného proti zmenkovému platobnému rozkazu neboli dôvodné), vyššie uvedeným núteným výkonom by došlo k jej čiastočnému uspokojeniu sumou 13 509,13 eur, na základe čoho by istina pohľadávky predstavovala sumu 318 430,06 eur a nie sumu uvádzanú v Zmluve - 331 939,19 eur. Nakoľko vôľou postupníka bolo titulom Zmluvy nadobudnúť pohľadávku v nejestvujúcej výške a zároveň vôľou postupcu bolo takúto nejestvujúcu pohľadávku postúpiť, je Zmluva absolútne neplatným právnym úkonom.

26. Žiadna z vyššie uvedených - vytýkaných väd rozhodnutia súdu prvej inštancie nebola v odvolacom konaní odstránená a žiadna z odvolacích námietok žalovaného nebola podrobená relevantnému prieskumu odvolacím súdom, ktorý by sa pretavil do odôvodnenia jeho rozhodnutia. Odôvodnenie

rozhodnutia odvolacieho súdu nedáva žalovanému odpoveď na žiadnu zo zásadných právnych a skutkových otázok vymedzených v jeho odvolaní, čo v žiadnom prípade nemožno označiť za súladné s právom žalovaného na spravodlivý proces. Napokon uvedený postup odvolacieho súdu je v rozpore s ustanovením § 387 ods. 3 C. s. p., podľa ktorého je odvolací súd povinný sa v odôvodnení zaoberať aj podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ak sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie a taktiež s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní. Na strane druhej, odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu sa venuje námietkam, ktoré žalovaný v odvolaní nevznášal, ako napr. v bodoch 52. až 54. a 59. až 61. odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu.

27. K prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p. dovolateľ namietal nesprávne právne posúdenie. V prejednávanej veci žalovaný v rámci svojich kauzálnych námietok namietal absenciu kauzy, resp. neexistenciu platnej - právom dovolenej kauzy. Tvrdenia žalovaného žalobca v súdnom spore popieral, tvrdiac iné kauzy zmenky, ktoré žalovaný nepovažuje za spôsobilé byť kauzou žalobcom predloženej zmenky. Tak súd prvej inštancie (bod 54. odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie), ako aj odvolací súd (bod 56. a 58. odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu) vyslovili (i) právny záver, že je na žalovanom uniesť dôkazné bremeno preukázania kauzálnych námietok a (ii) skutkový záver, že žalovaný dôkazné bremeno neunesol. Žalovaný považuje vyššie uvedený právny názor odvolacieho súdu za nesprávny a rozporný s ustálenou rozhodovacou praxou dovolacieho súdu vyjadrenou v rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27. novembra 2008, sp. zn. I MObdV/9/2007, v ktorom NS SR okrem iného konštatoval cit.: „Generálny prokurátor v mimoriadnom dovolaní pochybenie súdov vidí iba v tom, že pri hodnotení dokazovania vychádzali z toho, že dôkazné bremeno o existencii kauzálneho vzťahu bolo na žalobcovi. V danom prípade s týmto právnym názorom generálneho prokurátora nemožno súhlasiť. Ak by v uvedenom smere dôkazné bremeno malo byť na žalovanom, ktorý tvrdí, že v súvislosti so spornou zmenkou kauzálneho vzťahu niet, potom by išlo o to, že žalovaný by mal preukázať skutočnosť, o ktorej prípadne ani nemá vedomosť. Ak existenciu kauzálneho vzťahu tvrdí žalobca, potom je logické, že on má mať vedomosť, ako je možné jeho existenciu preukázať. ...Napokon úvaha o tom, koho v konkrétnom prípade zaťažuje dôkazné bremeno, ani nie je rozhodujúca, ale rozhodujúce sú výsledky vykonaného dokazovania, ktoré dokazovanie súd prvého stupňa vyhodnotil v súlade s § 132 O. s. p., dospejúc k záveru, že v súvislosti so spornou zmenkou kauzálny vzťah preukázaný nebol a na základe tohto skutkového stavu vo veci aj rozhodol. Súd prvého stupňa v odôvodnení rozsudku konštatoval, že základný záväzkový vzťah nebol preukázaný. Žalobca nepreukázal vymedzením konkrétnych skutkových okolností, aký konkrétny kauzálny vzťah predmetná zmenka kryje, nevedel to špecifikovať, bol povinný preukázať, ktorú konkrétnu kauzu predmetná zmenka mala zabezpečovať, pričom v tejto časti konania dôkazné bremeno prešlo na žalobcu. Teda súd prvého stupňa dôsledne rozlišuje z procesného hľadiska tzv. dôkazné bremeno a povinnosť tvrdenia (§ 120 ods. 1 O. s. p.) a samotným hodnotením vykonaného dokazovania (§ 132 O. s. p.). Podľa neho žalobca ani nevedel náležite špecifikovať ním tvrdený kauzálny vzťah. V tomto smere dovolací súd poukazuje aj na publikáciu Zmenkové právo, komentár Dr. Karol Kislink, Dr. Ján Spišiak, dedičia, Huréka, jún 2005, str. 151, v ktorej sa uvádza, že ak dojednanie, slúžiace za podklad zažalovanej zmenky, je tak neurčitej a všeobecnej povahy, že nie je spôsobilým dôvodom majetkoprávného záväzku, nemožno uplatňovať nároky zo zmenky (Czel. 704).“ Vyššie uvedený právny názor Najvyššieho súdu SR bol verifikovaný aj zo strany Ústavného súdu Slovenskej republiky v uznesení z 10. septembra 2009, sp. zn. I. ÚS 245/09-25 (ktorým Ústavný súd Slovenskej republiky rozhodol o ústavnej sťažnosti proti rozsudku z 27. novembra 2008, sp. zn. I MObdV/9/2017) a kde tento vyslovil cit.: „Podľa názoru ústavného súdu sa najvyšší súd dôsledne vysporiadal s takto vymedzeným dovolacím dôvodom generálneho prokurátora, keď uviedol: „...úvaha o tom, koho v konkrétnom prípade zaťažuje dôkazné bremeno, ani nie je rozhodujúca, ale rozhodujúce sú výsledky vykonaného dokazovania, ktoré dokazovanie súd prvého stupňa vyhodnotil v súlade s § 132 O. s. p., dospejúc k záveru, že v súvislosti so spornou zmenkou kauzálny vzťah preukázaný nebol a na základe tohto skutkového stavu vo veci aj rozhodol... Teda súd prvého stupňa dôsledne rozlišuje z procesného hľadiska tzv. dôkazné bremeno a povinnosť tvrdenia (§ 120 ods. 1 OSP) a samotným hodnotením vykonaného dokazovania (§ 132 O. s. p.)... Generálny prokurátor právny názor súdu prvého stupňa inak (teda okrem dôkazného bremena) nespochybňuje, a preto dovolací súd správnosť ďalších právnych

záverov súdov nepreskúmal... V dovolacom konaní bolo podstatným posúdenie toho, či právny názor o znášaní dôkazného bremena sťažovateľom bol určujúcim kritériom pri vyhodnotení výsledkov dokazovania a či takýto postup pri hodnotení výsledkov dokazovania mal za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Z citovaného obsahu rozsudku najvyššieho súdu je zrejmé, že generálnym prokurátorom spochybňovaný záver o znášaní dôkazného bremena sťažovateľom nebol určujúcim pri vyhodnocovaní výsledkov dokazovania, a tým nie je daná ani príčinná súvislosť medzi spochybňovaným právnym názorom o znášaní dôkazného bremena a samotnými závermi prvostupňového a odvolacieho súdu vo veci samej.“

28. Žalovaný uzavrel, že ak správny právny názor je, že (i) v posudzovanej veci nie je rozhodujúce, koho v konkrétnom prípade zaťažuje dôkazné bremeno, ale rozhodujúce sú výsledky vykonaného dokazovania, (ii) ak dojednanie, slúžiace za podklad zažalovanej zmenky, je tak neurčitej a všeobecnej povahy, že nie je spôsobilým dôvodom majetkovoprávneho záväzku, nemožno uplatňovať nároky zo zmenky; potom aplikujúc tento právny názor na na skutkové okolnosti prejednávanej veci vedie k tomu, že (i) nakoľko kauzu zmenky v konaní tvrdili obidve procesné strany, potom bez ohľadu na to, koho v konaní zaťažovalo o tejto skutočnosti dôkazné bremeno, sú rozhodujúce výsledky vykonaného dokazovania. V prípade, že za tejto procesnej situácie nebola kauza zmenky v konaní preukázaná, nie je možné priznať právo zo zmenky a (ii) nakoľko kauzy zmenky vymedzené v konaní žalobcom sú tak neurčitej a všeobecnej povahy, že nie sú spôsobilým dôvodom majetkovoprávneho záväzku, nie je možné priznať právo zo zmenky.

29. Význam tejto dovolacej námietky umocňuje jej prepojenie s dovolacou námietkou uvedenou v bodoch 21. - 23. je ten, že ak už odvolací súd dospel k skutkovému záveru, že žalovaný nepreukázal, že zmenka kryje ním označený kauzálny vzťah (bod 58. odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu), prinajmenšom bol povinný vyhodnotiť argumentáciu žalovaného brojacu proti kauzám označeným žalobcom. Žalobcom označené kauzy sú pre svoju nekonkrétnosť a neurčitosť, majetkovú neopodstatnenosť a irelevantnosť s ohľadom na subjekty posudzovaného zmenkového záväzku, absolútne nespôsobilým - neplatným dôvodom majetkovoprávneho záväzku, ktorý by mohol byť krytý zmenkou.

30. Žalobca vo vyjadrení (č. l. 1484 - 1490) k dovolaniu uviedol, že rozsudok krajského súdu, ako aj rozsudok okresného súdu sú vecne správne a riadne odôvodnené a že proces vedúci k ich vydaniu spĺňal všetky zákonné požiadavky. Dovolanie žalovaného je preto zjavne nedôvodné.

31. K dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p. žalobca uviedol, že tento dovolací dôvod žalovaného a s ním spojená argumentácia predstavujú úmyselnú a hrubú dezinterpretáciu citovaného rozsudku Najvyššieho súdu SR zo strany žalovaného. Ako totiž vyplýva z tohto rozsudku NS SR (a to dokonca aj priamo z jeho v dovolaní citovaných pasáží), v ňom posudzovanom prípade to bol žalobca (a nie žalovaný), kto vo vzťahu k zmenke tvrdil a preukazoval existenciu kauzálneho vzťahu. Žalovaný sa v predmetnom spore bránil tým, že žiadny kauzálny vzťah k zmenke neexistuje. Z týchto skutkových okolností potom Najvyšší súd SR vyvodil právny záver, podľa ktorého „Ak by v uvedenom smere dôkazné bremeno malo byť na žalovanom, ktorý tvrdí, že v súvislosti so spornou zmenkou kauzálneho vzťahu niet, potom by išlo o to, že žalovaný by mal preukázať skutočnosť, o ktorej prípadne ani nemá vedomosť.“ Je teda zjavné, že aplikovanie záverov uvedeného rozsudku Najvyššieho súdu SR na situáciu sporových strán v tomto konaní nie je možné. Ako vyplýva z dokumentácie obsiahnutej v súdnom spise, a nakoniec aj zo samotného Dovolania, v spore žalobcu a žalovaného to bol žalovaný, kto ako prvý tvrdil (no nepreukázal) existenciu kauzálneho vzťahu k zmenke. Žalobca doplnil, že žalovaný tento dovolací dôvod v dovolaní uvádza opätovne napriek tomu, že už bol raz so strany dovolacieho súdu odmietnutý. Dovolací súd tak urobil v uznesení z 27. mája 2020, č. k. 3Obo/89/2019-1420, kde sa s predmetnou argumentáciou žalovaného detailne vysporiadal, v kontexte čoho žalobca citoval body 10. - 10.2. predmetného uznesenia.

32. K dovolaciemu dôvodu podľa § 420 písm. f/ C. s. p. žalobca uviedol, že odôvodnenie rozsudku krajského súdu považuje za dostatočné a súladné s príslušnými zákonnými normami C. s. p. Podľa

názoru žalobcu si žalovaný skôr iba zamieňa svoju nespokojnosť s rozhodnutím súdu s údajne nedostatočným odôvodnením. Ak žalovaný na jednej strane v dovolaní tvrdí, že rozsudok je nedostatočne odôvodnený, a zároveň v tom istom dovolaní polemizuje s konkrétnymi závermi odvolacieho súdu uvedenými v rozsudku, nedá sa táto jeho argumentácia považovať za konzistentnú a námietka nedostatočného odôvodnenia rozsudku tým pádom za dôvodnú. Žalobca má za to, že na riešenie všetkých zásadných žalovaným rozporovaných právnych problémov súdy jasnú a zreteľnú odpoveď dali, a odôvodnenia týchto rozsudkov preto spĺňajú všetky zákonné náležitosti. Následne žalobca k jednotlivým námietkam dovolateľa argumentoval zhodne, ako bol jeho postoj v spore.

33. K vyjadreniu žalobcu sa podaním zo 17. decembra 2020 (č. l. 1498 - 1500) vyjadril dovolateľ, na ktoré vyjadreniu dovolací súd v zmysle koncentrácie konania obsiahnutej v § 374 C. s. p. neprihliadal.

34. Najvyšší súd po zistení, že dovolanie bolo podané včas (§ 427 C. s. p.) a oprávnenou osobou (§ 424 C. s. p.), zastúpenou v dovolacom konaní v zmysle § 429 ods. 1 C. s. p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 C. s. p.) skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania, pričom dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť, pretože nie je prípustné.

35. Podľa § 419 C. s. p., proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

36. Podľa § 420 C. s. p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

37. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 C. s. p.). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 C. s. p.). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ C. s. p., je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 C. s. p. alebo § 421 C. s. p. v spojení s § 431 ods. 1 C. s. p. a § 432 ods. 1 C. s. p.). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

38. Dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom, ktorým je možné napadnúť rozhodnutie odvolacieho súdu pri splnení zákonom stanovených predpokladov a podmienok. Z hľadiska posúdenia prípustnosti dovolania je podstatné správne vymedzenie dovolacích dôvodov spôsobom upraveným v zákone (§ 431 až § 435 C. s. p.), a to v nadväznosti na konkrétne, dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu. Pokiaľ nie sú splnené procesné podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania, nemožno dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu podrobiť vecnému preskúmaniu v dovolacom konaní.

39. V danom prípade dovolateľ uplatnil dovolací dôvod v zmysle § 420 písm. f/ C. s. p., ktorý vymedzil nesprávnym procesným postupom odvolacieho súdu tým, že sa nedostatočne a nesprávne vysporiadal s jeho odvolacími námietkami, ktoré korešpondovali s námietkami proti zmenkovému platobnému rozkazu.

40. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je aj možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivé súdne

konanie vyplýva aj povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (viď. sp. zn. I. ÚS 46/05, sp. zn. II. ÚS 76/07).

41. Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a nie sú prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, dôsledkom čoho by bolo popretie zmyslu a podstaty práva na spravodlivý proces.

42. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ C. s. p. treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva.

43. Pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 420 C. s. p. nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k dovolateľom vymedzenému dôvodu zmätočnosti skutočne došlo.

44. Dovolací súd preskúmal odôvodnenie napadnutého rozsudku krajského súdu a dospel k záveru, že odvolací súd dal žalobcovi vo svojom rozhodnutí primeranú a dostatočnú odpoveď na jeho námietky vymedzené v odvolaní podanom proti rozsudku okresného súdu. V tomto smere najvyšší súd nezistil nesprávnosť a nezákonnosť procesného postupu krajského súdu z hľadiska dodržania limitov daných úpravou civilného sporového súdneho konania pre zachovanie pravidiel spravodlivého súdneho procesu. Konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca späťosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom súdu prvej inštancie vytvára organickú (kompletizujúcu) jednotu. Ak odvolací súd v plnom rozsahu odkáže na dôvody rozhodnutia súdu prvej inštancie, stačí, ak v odôvodnení rozsudku iba poukáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci; rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie. (primerane 8Cdo/190/2017).

45. Podľa § 442 C. s. p. je dovolací súd viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd, tzn. skutkové zistenia a odvolacím súdom ustálený skutkový stav nemôžu byť predmetom dovolacieho prieskumu vzhľadom na citované ust. § 442 C. s. p. a viazanosť dovolacieho súdu skutkovým stavom zisteným odvolacím súdom. Dovolací súd nie je oprávnený sám vykonávať dokazovanie, preto nie je oprávnený ani nižšími súdmi vykonané dokazovanie prehodnocovať (viď. aj 3Obdo/12/2022).

46. Dovolateľ označil za zásadné závery súdu prvej inštancie, s ktorými závermi sa stotožnil aj odvolací súd a ktoré závery považoval za arbitrárne (neodôvodnené, resp. absentujúce), a to otázku posúdenia platnosti zmenky, otázku kauzy zmenky a s tým spojená otázka nevykonaných dôkazov a postup súdu prvej inštancie, ktorý rozhodoval prv, než právoplatne rozhodol o návrhu na prerušenie konania a nakoniec skutočnosť, že odvolací súd sa nevysporiadal s jeho námietkou straty aktívnej vecnej legitimácie žalobcu, resp. jej absenciu.

47. Pokiaľ ide o otázku platnosti zmenky, touto sa tak súd prvej inštancie (bod 3.), ako aj krajský súd (bod 17.1) zaoberali a dospeli k záveru, že táto je platná. Z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie vyplýva, že: „Zo zmenky vystavenej odporcom v Košiciach dňa 17. júna 2004 nepochybne vyplýva, že žalovaný za túto zmenku zaplatí žalobcovi dňa 22. decembra 2010 bez protestu sumu 10 000 000,- SKK. Zmenka obsahuje „Rekta doložku“ - len a len pre žalobcu. Zmenka je podpísaná vystaviteľom zmenky. Odvolací súd sa nestotožnil s právnym záverom súdu prvého stupňa, ktorý dospel k záveru, že zmenka je neplatná. S poukazom na obsah danej zmenky na právny názor odvolacieho súdu vyslovený v uznesení z 25. augusta 2017, ktorým je prvostupňový súd viazaný.“ Odkaz súdu prvej inštancie smeruje na bod 35. uznesenia krajského súdu zo dňa 25. augusta 2017, č. k. 2CoZm/15/2017-1068, podľa ktorého: „Súd prvej inštancie teda pochybil, ak dospel k záveru o neplatnosti zmenky na základe údajov,

ktoré zmenka obsahuje.“ Dovolací súd dodáva, že krajský súd predmetný záver prevzal z uznesenia dovolacieho súdu z 25. apríla 2017 č. k. 3 Obdo 4/2017-1053, kde je v bode 29. uvedené: „Odvolací súd vyhodnotil uvedenú námietku žalovaného opačne ako súd prvej inštancie a podľa jeho názoru z uvedeného dôvodu nie je žalobcom predložená zmenka neplatná.“ Z odôvodnenia krajského súdu vyplýva, že: „Z obsahu vlastnej zmenky vyplýva, že na zmenke je uvedená RECTA DOLOŽKA LEN a LEN pre Ing. B. Z., r. č. XXXXXX/XXXX. Predložená zmenka neobsahuje žiadne konkurujúce si doložky, ale „recta doložku len a len na rad.“ Pri výklade zmenkových prehlásení platí princíp preferencie výkladu, ktorý nevedie k neplatnosti zmenky, a preto je potrebné voľiť výklad platnosti zmenky pred jej neplatnosťou. Aj zo samotného uznesenia Najvyššieho súdu SR z 27. mája 2020, sp. zn. 3Obdo/89/2019 nevyplyva, že sa jedná o zmenku neplatnú ako sa to snaží prezentovať žalovaný. Horeuvedenú zmenku je preto potrebné považovať za platnú rektazmenku.“ Právny záver súdov oboch inštancií je z citovaného úplne zrejmý, keď tieto považovali námietky žalovaného za nedôvodné a zmenku za platnú, keď pojmy „RECTA DOLOŽKA“ a „LEN A LEN PRE“ si navzájom nekonkurujú, tzn. zmenka nie je zmätočná a z toho dôvodu neplatná. Vo všeobecnosti dovolací súd dopĺňa, že prevoditeľnosť zmenky rubopisom (indosamentom) je možné obmedziť použitím rektadoložky. Zmenka, na ktorej je vyznačená rektadoložka, nie je prevoditeľná rubopisom, ide o tzv. rektazmenku. Na rektazmenke je najčastejšie vyznačená doložka „nie na rad“ alebo iná doložka rovnakého významu. V takomto prípade je možné zmenku previesť len formou postúpenia pohľadávky (cesiou), ako tomu bolo aj v predmetnej veci.

48. Pokiaľ ide o otázku kauzy zmenky a s tým spojená otázka nevykonaných dôkazov a postup súdu prvej inštancie, tak aj touto námietkou sa tak súd prvej inštancie (bod 9.), ako aj krajský súd (bod 17.4) zaoberali a dospeli k záveru, že táto je dôkazne nepodložená. Z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie vyplýva, že „...súd prvej inštancie nemal nepochybne za preukázané, že tieto zmluvy vecne súvisia s kauzou zmenky tak, ako to uvádza žalovaný. S poukazom na ust. § 17 ZZaŠ nie je žalovaným ani preukázané, že majiteľ pri nadobúdaní zmenky konal vedome na škodu dlžníka. Dokonca sám žalovaný tvrdí že za zmenku žalovanému zaplatil.“ Z odôvodnenia krajského súdu vyplýva (body 55. - 58. napadnutého rozsudku), že: „Námietka neexistencie zákonom dovolenej kauzy. Kauzálna námietka vzniesol žalovaný v námietkach proti zmenkovému platobnému rozkazu, keď tvrdil, že zmenkovú sumu žalobcovi uhradil a zároveň, že zmenka zabezpečovala kauzálny záväzok, ktorý považoval za neplatný. Existenciu kauzálneho vzťahu tvrdil v spore ako prvý žalovaný a teda dôkazné bremeno nesie dlžník - žalovaný. Majiteľ zmenky nemusí pri jej predložení k plateniu ani pri prípadnom vymáhaní plnenia nič nepreukazovať. Relevantnou kauzálnou námietkou môže byť len námietka, že zmenka zaistovala určitú kauzálnu pohľadávku. Žalovaný v konaní poukazoval len všeobecne na kauzálne námietky, ktoré nenapĺňovali požiadavku vymedzenia určitej kauzálnej námietky. Žalovaný v konaní pre súdom nepredložil žiadne dôkazy o tom, že v konaní predložená zmenka zabezpečuje ním označený kauzálny vzťah.“ Záver súdov oboch inštancií o neunesení dôkazného bremena žalovaným (ktorý namieta kauzu) vychádza zo skutočností, že všetky žalobcom prezentované dôkazy zostali v rovine špekulácii, ktoré nekorešpondujú s jeho údajným správaním, t. j. že na zmenku dobrovoľne a v plnej výške plnil. Možno prisvedčiť žalovanému, že tento môže paralelne uplatniť námietku absencie kauzy a námietku, že zmenkový dlh zanikol plnením, avšak už z povahy veci potom vznikajú pochybnosti, prečo mal žalovaný dobrovoľne plniť bez právneho dôvodu, čo umocňuje pochybnosti o žalobcom tvrdených kauzálnych skutočnostiach. Osobitosť zmenky spočíva práve v tom, že značne uľahčuje dôkaznú pozíciu remitenta a dôkazne zaťažuje vystaviteľa. Žalovaný si musel byť vedomý, že ak si bol vedomý (údajného) zákon obchádzajúceho konania žalobcu, vystavením zmenky sa dostáva do dôkazne náročnej pozície, ktorú nemusí uniesť. Je však potrebné uviesť, že samotná skutočnosť, že darovacie zmluvy a zmenka boli podpísané totožný deň a podpisy osvedčené u totožného notára, samé o sebe nezakladá pochybnosti o kauze zmenky. Navyše, otázka kauzy zmenky je otázka skutková, pričom pri ustálení svojich záverov vychádzali súdy oboch stupňov z rozsiahleho a dôsledného dokazovania vykonaného v konaní pred súdom prvej inštancie, počas ktorého boli oboznámené početné listiny a bol vykonaný aj výsluch viacerých svedkov. Dovolací súd preto konštatuje, že na namietaných nesprávnych skutkových zisteniach odvolacieho súdu nie je možné založiť prípustnosť a dôvodnosť dovolania žalovaného a uvedené vymedzenie dovolacieho dôvodu ani nezodpovedá § 431 C. s. p. Je však potrebné doplniť, že dovolací súd sa stotožňuje so záverom súdov oboch inštancií, že skutkové tvrdenia žalovaného

(námiетка kauzy), zostali dôkazne nepodložené.

49. Vo vzťahu k námietke nevykonaných dôkazov - výsluch svedkov (Doc. Ing. Y.G., Prof. V. Z., CSc., Ing. V.N., Mgr. V. L. a Mgr. I. Z.), dovolací súd poukazuje na odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie (bod 14.), ktorý mal preukázanú nedôvodnosť námietok, preto upustil od vykonania ďalších dôkazov, tzn. tieto dôkazy neboli spôsobilé zmeniť ustálené závery. Tu dovolací súd dodáva, že bremenom dôkazu vo vzťahu k svojim tvrdeniam bol zaťažený práve žalovaný, preto dokazovanie skutočnosti mimo tohto bremena (rozporovanie žalobcom tvrdenej kauzy) je nadbytočné.

50. Ďalšou zásadnou námietkou bola skutočnosť, že súd prvej inštancie rozhodoval prv, než právoplatne rozhodol o návrhu na prerušenie konania. Dôvod, prečo súd prvej inštancie tak postupoval, súd prvej inštancie uviedol v odôvodnení rozsudku, a to (bod 15.), keď s poukazom na obsah danej zmenky predloženej žalovaným mal súd prvej inštancie nepochybne za to, že prolongácia zmenky nebola urobená riadne a v súlade so zákonom, nakoľko prolongácia zmenky (keď sa odkladá splatnosť zmenky) nesmie byť prevedená prepísaním pôvodného údaja splatnosti zmenky. Dovolací súd dopĺňa, že krajský súd uznesením z 30. mája 2019, č. k. 2CoZm/2/2019-1352 odvolanie žalovaného voči uzneseniu súdu prvej inštancie o prerušení konania z 29. mája 2018, č. k. 31CbZm/1/2013-1166 odmietol, čím je predmetná námiетка viac nerelevantná, nakoľko nedošlo (a ani nemohlo dôjsť) ku zásahu do práv žalovaného.

51. Poslednou procesnou námietkou žalovaného bolo, že odvolací súd sa nevysporiadal s jeho námietkami, čo do procesnej legitímácie žalobcu po tom, čo dovolací súd uznesením z 27. novembra 2019, č. k. 3Obdo/89/2019-1417 pripustil, aby do konania na miesto pôvodného žalobcu (Ing. B. Z.) vstúpila spoločnosť Bazcom, a.s. Dovolací súd v prvom rade konštatuje, že krajský súd sa skutočne námietkami žalovaného obsiahnutými v podaní zo 16. júla 2020 (č. l. 1427 - 1429) nezaoberal, avšak nie každé procesné pochybenie zakladá dovolací dôvod podľa § 420 písm. f/ C. s. p., ale iba také pochybenie, ktoré svojou intenzitou zasahuje do práva strany na spravodlivý proces. Z podania (pôvodného) žalobcu zo 4. novembra 2019 (č. l. 1410 - 1412) a z jeho príloh vyplýva, že postúpenie pohľadávky bolo žalovanému v zmysle § 526 ods. 1 Občianskeho zákonníka oznámené. Z vyjadrenia žalovaného zo 16. júla 2020 (č. l. 1427 - 1429) a z dovolania vyplýva, že tento mal možnosť oboznámiť sa s obsahom zmluvy o postúpení pohľadávky, hoc vzhľadom na to, že postúpenie pohľadávky bolo žalovanému v zmysle § 526 ods. 1 Občianskeho zákonníka oznámené, nemal nárok domáhať sa predloženia tejto zmluvy. Dovolací súd preto prihliadol na dĺžku konania, vyššie uvedené závery vo vzťahu k ostatným námietkam dovolateľa (body 47. - 50.) a skutočnosť, že ani táto námiетка nie je v kontexte prejednávanej veci dôvodná, a preto nepristúpil k zrušeniu napadnutého rozhodnutia krajského súdu, keď zrušením napadnutého rozhodnutia krajského súdu výlučne z tohto dôvodu by sa len formálne zopakovalo odvolacie konanie bez možnosti priaznivejšieho výsledku pre dovolateľa; a s predmetnou námietkou sa sám vysporiadal.

52. V zmysle § 11 ods. 2 ZZaŠ, ak vystaviteľ pojal do zmenky slová „nie na rad“ alebo inú doložku rovnakého významu, možno previesť zmenku len vo forme a s účinkami obyčajného postúpenia (cesie). S uvedeným korešponduje aj záver rozsudku Najvyššieho súdu SR z 24. marca 2004, sp. zn. 00ObdoV/82/2003 (a contrario), podľa ktorého previesť zmenku „na rad“ formou postúpenia pohľadávky zo zmenky podľa ustanovenia § 524 a nasl. OZ, prípadne inou formou ako rubopisom, nie je možné. Z doslovného znenia zmluvy o postúpení pohľadávok, najmä z preambuly v bodoch A - C a ďalej z ustanovení článku 1. - predmet zmluvy; nepochybne vyplýva, že postupca je držiteľom zmenky (z ktorej nárok je uplatňovaný v tomto spore) a že tento nárok (bod 1.1.), spolu so zmenkou (bod 1.3.) postupuje na postupníka, ktorému súčasne odovzdáva originál zmenky (zmenka bola vrátená pôvodnému žalobcovi dňa 31. marca 2015 - viď. č. l. 537). Postúpenie pohľadávky bolo dlžníkovi (žalovanému) preukazným spôsobom oznámené - doručené elektronicky 26. septembra 2019 a listinne 6. novembra 2019. Možno preto uzavrieť, že argumentácia dovolateľa je v tomto smere účelová, keď z obsahu zmluvy je evidentné, že v rámci postúpenia pohľadávky došlo k postúpeniu zmenky ako cenného papiera (viď. najmä bod 1.1. a 1.3.), pričom právny dôvod (zmenka) a výška pohľadávky sú jednoznačne a nezameniteľne identifikovateľné a korešpondujú aj s fyzickým odovzdaním cenného papiera. Dovolací súd okrajovo dopĺňa, že nemal dôvod pochybovať o tom, že k deklarovanému fyzickému odovzdaniu zmenky aj

skutočne došlo, keď toto vyplýva zo zhodného vyjadrenia postupcu a postupníka, a tiež dovolateľom nebol preukázaný opak. Zmluva o postúpení pohľadávky spĺňa požiadavky ust. § 30 ods. 1 a 4 zákona č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o cenných papieroch).

53. Pokiaľ ide o námietku absolútnej neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky z dôvodu, že vôľou postupníka bolo titulom zmluvy o postúpení pohľadávky nadobudnúť pohľadávku v nejestvujúcej výške a zároveň vôľou postupcu bolo takúto nejestvujúcu pohľadávku postúpiť, ani táto nie je dôvodná. Je síce pravda, že na ťarchu žalovaného bola na podklade neskôr zrušeného rozhodnutia vymožená suma vo výške 17 775,18 eur (do ukončenia exekučného konania 11. novembra 2019 - viď. č. I. 1426), ktorá bola súdnym exekútorom rozvrhnutá v časti pre oprávneného (Ing. B. Z.) vo výške 13 509,13 eur, tzn. istina v čase postúpenia (26. septembra 2019) bola o predmetnú sumu ponížená, avšak uvedené nezakladá neplatnosť zmluvy ako takej. V prvom rade je na mieste zdôrazniť, že predmetom postúpenia pohľadávky bolo postúpenie zmenky, pričom vyčíslená istina korešponduje so zmenkovou sumou. Súčasne dovolací súd konštatuje, že aj v prípade, ak by došlo k zámeru postúpiť pohľadávku v neexistentnej výške, uvažovať možno len o neplatnosti postúpenia pohľadávky v časti prevyšujúcej materiálnu pohľadávku, tzn. zmluva by bola neplatná len v tej časti, v ktorej ide o neexistentú (resp. v tomto prípade splnenú) pohľadávku. Okrajovo dovolací súd poukazuje na práva dlžníka vyplývajúce z § 529 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Postúpenie zmenky a súvisiacej pohľadávky v nesplnenom rozsahu je aj napriek uvedenému platný a účinný právny úkon.

54. Najvyšší súd v odôvodnení rozsudku odvolacieho súdu a ani v odôvodnení rozsudku súdu prvej inštancie napokon ani nezistil iné prípadné logické nedostatky, rozpor v jednotlivých záveroch súdu alebo nedostatočné zodpovedanie otázok podstatných pre konanie. Nakoľko konanie pred odvolacím súdom nebolo poznačené namietanou vadou zmätočnosti, uvedenou v ustanovení § 420 písm. f/ C. s. p., najvyšší súd dovolanie žalobcu (v tejto časti) odmietol podľa ustanovenia § 447 písm. c/ C. s. p.

55. Podľa § 421 ods. 1 C. s. p. dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola riešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

56. Prípustnosť dovolania podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p. je daná len vtedy, ak sa odvolací súd pri vyriešení právnej otázky skutočne odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu

57. Ak dovolateľ odôvodnil prípustnosť dovolania odklonom od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p., potom je povinný v dovolaní výslovne uviesť právne posúdenie odvolacieho súdu, ktoré považuje za nesprávne, konkretizovať, ako mal odvolací súd právnu otázku správne vyriešiť a zároveň musí špecifikovať ustálenú rozhodovaciu prax odvolacieho súdu, od ktorej sa mal podľa jeho názoru odvolací súd pri svojom rozhodovaní odkloniť (k tomu viď. R 83/2018).

58. Dovolateľ vytýkal odvolaciemu súdu, že pri svojom rozhodovaní a pri formulovaní záveru o rozložení dôkazného bremena sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, ktorá spočíva v záveroch obsiahnutých v rozsudku z 27. novembra 2008, sp. zn. I MObdV/9/2017, ktoré rozhodnutie bolo uznesením Ústavného súdu SR z 10. septembra 2009, sp. zn. I. ÚS 245/2009-25 podrobené testu ústavnosti; čím zakladal prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p.

59. Napriek tomu, že otázka rozloženia dôkazného bremena bola v konaní zásadná, prípustnosťou dovolania z dôvodu § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p. z dôvodu odklonu rozsudku z 27. novembra 2008, sp. zn. I MObdV/9/2017, sa už dovolací súd (hoc ako obiter dictum) zaoberal vo svojom skoršom rozhodnutí v predmetnej veci. Dovolací súd v uznesení z 27. mája 2020, č. k. 3Obo/89/2019-1420

uviedol, cit.:

„10. Napriek potrebe zrušiť napadnutý rozsudok krajského súdu pre existenciu namietanej vady zmätočnosti podľa § 420 písm. f/ C. s. p. dovolací súd - hoci s jednotlivými námietkami žalovaného sa bude musieť odvolací súd opätovne vysporiadať v novom konaní - v stručnosti považuje za potrebné poukázať na to, že v dovolateľom označenom rozsudku z 27. novembra 2008, sp. zn. 1MObdoV/9/2007 išlo o situáciu, kedy žalobca tvrdil, že v konaní predložená zmenka zabezpečuje ním označený kauzálny vzťah. V uvedenom rozhodnutí najvyšší súd skonštatoval, že preto žalobcu zaťažovalo dôkazné bremeno na preukázanie kauzálneho vzťahu, keďže ak by v uvedenom smere dôkazné bremeno malo byť na žalovanom, ktorý tvrdí, že v súvislosti so spornou zmenkou kauzálneho vzťahu niet, potom by išlo o to, že žalovaný by mal preukázať skutočnosť, o ktorej prípadne ani nemá vedomosť.

10.1. Naproti tomu, ak existenciu kauzálneho vzťahu tvrdil v spore ako prvý žalovaný, vyplýva z ustálenej judikatúry opak, a to, že:

- pokiaľ ide o kauzálne námietky, dôkazné bremeno nesie dlžník. Majiteľ zmenky nemusí pri jej predložení k plateniu ani pri prípadnom vymáhaní plnenia z nej okrem skutočnosti, že je majiteľom platnej zmenky, nič preukazovať (k tomu viď nález ústavného súdu z 27. marca 2018, sp. zn. III. ÚS 603/2017);

- z povahy zmenky ako abstraktného a nesporného záväzku vyplýva, že majiteľ zmenky nemusí pri jej predložení k zaplateniu, prípadne vymáhaniu preukazovať, že mu žalovaný (povinný) zmenkovú sumu aj skutočne dlhuje. Z ustanovenia čl. I § 17 zmenkového zákona síce vyplýva, že kto je žalovaný (povinný) zo zmenky, môže vznášať (robiť) proti zmenkovému nároku určité námietky, je však na ňom, aby oprávnenosť týchto námietok preukázal. Dôkazné bremeno teda spočíva na žalovanom (povinnom) a nie na žalobcovi (oprávnenom). Pokiaľ povinný dôkazné bremeno neunesie, bude nútený podľa zmenky plniť (viď rozsudok najvyššieho súdu z 22. októbra 2008, sp. zn. 5Obo/3/2008).

10.2. Dovolací súd poukazuje na to, že kauzálne námietky vzniesol žalovaný vo včas podaných námietkach proti zmenkovému platobnému rozkazu, keď jednak tvrdil, že zmenkovú sumu žalobcovi uhradil (z čoho vyplývala povinnosť žalovaného túto skutočnosť preukázať) a zároveň, že zmenka zabezpečovala kauzálny záväzok, ktorý však považoval za neplatný (z čoho vyplývala povinnosť žalovaného túto skutočnosť preukázať). Nie je možné prisvedčiť tomu, že ak má byť žalovaný tvrdený kauzálny záväzok neplatný, a teda, že kauza neexistuje, má dôkaz opaku zaťažovať žalobcu. Takýto záver by nemohol obstať pre jeho arbitrárnosť (k tomu v podrobnostiach viď nález ústavného súdu z 27. marca 2018, sp. zn. III. ÚS 603/2017).“

60. Vzhľadom na vyššie citovaný záver, pre ktorý sa závery obsiahnuté predmetnom rozhodnutí na pojednávanú vec nemôžu použiť, nie je potom daná prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p., keď žalovaný tvrdený odklon nebol preukázaný. Z citovaného práveže vyplýva, že ustálená rozhodovacia prax dospela k opačnému záveru, ako tvrdí žalovaný, ktorý korešponduje s právnym posúdením obsiahnutým v napadnutých rozhodnutiach.

61. Najvyšší súd tak vzhľadom na vyššie uvedené konštatuje, že v rozhodovanej veci nie je daná prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 C. s. p. Preto dovolací súd dovolanie žalovaného (aj v tejto časti) odmietol podľa ustanovenia § 447 písm. c/ C. s. p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné.

62. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 druhá veta C. s. p.).

63. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0 (§ 451 ods. 2 k § 393 ods. 2 in fine C. s. p.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.